

Inbreng verslag van een schriftelijk overleg

Binnen de vaste commissie voor Economische Zaken hebben enkele fracties de behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de minister van Economische Zaken over de informele Energieraad op 15 en 16 mei 2014. De volledige agenda is opgenomen aan het einde van het verslag.

De voorzitter van de commissie,
Hamer
Adjunct-griffier van de commissie,
Peen
Inhoudsopgave

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-fractie

II Antwoord / Reactie van de minister

III Volledige agenda

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennis genomen van de stukken op de agenda van dit schriftelijk overleg over de Energieraad van 15-16 mei a.s. te Athene. Zij hebben hierbij een aantal observaties en vragen.

Voorzieningszekerheid

De leden van de VVD-fractie lezen dat tijdens de Raad een discussie over energievoorzieningszekerheid op de agenda staat, dit mede in het licht van de ontwikkelingen in Oekraïne. Ook in Nederland zal de importafhankelijkheid de komende jaren toenemen. Is de minister het daarom met deze leden eens dat we onze energieaanbod moeten diversifiëren? Is hij het ook met deze leden eens dat er nooit een importverbod zou moeten kunnen bestaan op legaal gewonnen olie, of het nou is op de Noordpool of elders? Is de minister het ook met de leden van de VVD-fractie eens dat import van olie alleen zal afnemen als er een betaalbaar alternatief voor olie is?

Projecten van gemeenschappelijk belang (PCI's)

De Raad zal op de tweede dag spreken over infrastructuurprojecten met een Europese, grensoverschrijdende dimensie, die aangemerkt kunnen worden als project van gemeenschappelijk belang (PCI). Projecten met deze status komen in aanmerking voor onder anderen een versneld vergunningverleningstraject, een kostenverdeling met buurlanden en de mogelijkheid om directe of indirecte financiële steun vanuit het (Connecting Europe Facility-fonds (CEF) te ontvangen. De minister onderschrijft het belang van de PCI's en de bijdrage die deze projecten kunnen leveren aan de versterking van de Europese interne energiemarkt. Kan de minister een overzicht geven van alle PCI-projecten die relevantie hebben voor de Nederlandse energiemarkt, zowel bestaande projecten als projecten in voorbereiding, zo vragen de leden van de VVD-fractie?

Energiekosten

Tijdens het schriftelijk overleg inzake de vorige Energieraad van 4 maart, vroegen de leden van de VVD-fractie of de minister vindt dat de stijging van de kosten van het energiesysteem, als gevolg van de energietransitie, groter mag zijn dan de groei van de economie. De minister is op deze vraag niet ingegaan. Kan de minister alsnog toelichten hoe hij hier tegenaan kijkt? Is hij bereid om tijdens de informele Raad het punt van kostenstijgingen -hoewel geen expliciet gespreksthema- toch ter sprake te brengen?

Zaak Alands Vindkraft

De leden van de VVD- fractie vragen of de minister bereid is de consequenties van de zaak «Alands Vindkraft» te bespreken en te pleiten voor daadwerkelijk instellen van meer samenwerkingsmechanismen tussen de verschillende landen. Kan de minister ook een overzicht geven van landen die samenwerking willen stimuleren en landen die vooral een eigen energiebeleid stimuleren?

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie

De leden van de fractie van de PvdA hebben kennis genomen van de geannoteerde agenda van de informele Energieraad. Zij hebben nog een vraag met betrekking tot de voorzieningszekerheid. Kan de minister aangeven wanneer de inventarisatie van de Europese Commissie gereed is? Voorts zijn deze leden van mening dat de regering tijdens de informele Energieraad moet aangeven dat alle lidstaten moeten inzetten op energie-efficiency en duurzame energie als enig echte duurzame oplossing.

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

Ten aanzien van de informele Energieraad hebben de leden van de CDA-fractie enkele vragen.

Op de agenda van de informele Energieraad staat voorzieningszekerheid in het licht van de crisis in de Oekraïne. De leden van de CDA-fractie hechtten groot belang aan voorzieningszekerheid van energie voor Nederland en de Europese Unie. Deze leden zijn dan ook nieuwsgierig naar de inventarisatie van de Europese Commissie. Dienaangaande vragen deze leden of de minister deze aan de Kamer kan doen toekomen? Wordt bij deze inventarisatie ook de relatie en mogelijke ondersteuning van de Oekraïense regering in Kiev meegenomen?

De leden van de CDA-fractie hebben vernomen dat een mogelijke maatregel het gezamenlijk als Europese Unie onderhandelen over de gasprijs bij afname van gas uit Rusland is en vragen of deze maatregel tijdens deze energieraad besproken gaat worden. Deze leden vragen in hoeverre deze maatregel gevolgen zou hebben voor Nederland. Deze leden vragen de minister of deze maatregel gevolgen zou hebben voor de inkoopprijs van gas voor Nederland en voor Nederland als import- en exportland van gas?

De leden van de CDA-fractie vragen wat de minister bedoeld met de zin «Tegelijkertijd moet duidelijk zijn dat die vermindering er één is van de langere termijn». Deze leden vragen of de minister hiermee het standpunt inneemt dat op de korte termijn geen maatregelen mogelijk zijn? Deze leden vragen wat de positie van de Minister is ten aanzien van het verder integreren van de Europese gas- en elektriciteitsmarkt en van het Europees harmoniseren van het energiebeleid?

Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-fractie

De leden van de GroenLinks-fractie hopen dat de Russische invasie in Oekraïne de leden van de Raad ertoe brengt om nauwer samen te werken op energiegebied. Zij vragen de minister of hij denkt dat de bereidheid hiertoe gegroeid is en of hij zelf ook (nog) meer geneigd is binnen de EU samen te werken op energiegebied.

Deze leden vinden dat er meer inzet nodig is voor de vergroening van de Europese energievoorziening. Europese samenwerking is onontbeerlijk om voorzieningszekerheid voor het hele continent te kunnen bieden. Is de minister bereid om in de Raad te pleiten voor een Europese energievergroeningsagenda?

Voorzieningszekerheid

Deze leden hebben begrepen dat Oekraïne een lagere gasprijs heeft bedongen in ruil voor de lease van marinebases op de Krim door Rusland. Rusland zou inmiddels een hogere gasprijs eisen, terwijl zij genoemde marinebases nog in gebruik hebben. Heeft Rusland hier volgens de minister het contract nageleefd? Houden de genoemde betalingsachterstanden verband met de eenzijdig gewijzigde gasprijs? Acht de minister Rusland gezien deze gang van zaken een betrouwbare handelspartner?

De minister beschrijft Liquefied natural gas (LNG) als deel van de oplossing voor de importafhankelijkheid. Is de minister het met de leden eens dat LNG kan helpen bij de diversificatie van de export, maar niet bij importafhankelijkheid?

De minister schrijft dat duidelijk moet zijn dat vermindering van de importafhankelijkheid «er één is van de langere termijn.» Bedoelt de minister dat hij bij voorbaat de Commissie heeft gevraagd de ambitie te beperken? Deze leden zien de voordelen niet van de voor de minister vereiste duidelijkheid. Treedt de minister in de Raad op als vertegenwoordiger van de energie-exporterende landen zoals Rusland en Noorwegen? Is de minister het met deze leden eens dat de positie van de EU tegenover energie-exporteurs sterker is als zij geloofwaardige plannen maakt om de importafhankelijkheid al op korte termijn te verminderen?

De minister schrijft: «Het is niettemin nodig om zekerheid te bieden aan de verschillende (markt)partijen.» Wat bedoelt de minister hiermee? De leden van de GroenLinks-fractie vinden het, gezien de noodzaak tot onafhankelijkheid van fossiele energiebronnen, onwenselijk dat de belangen van de fossiele industrie in acht genomen worden. Kan de minister toelichten welke bedrijven hij specifiek bedoelt met «verschillende marktpartijen»?

Financiering van energie-efficiëntie

De leden van de GroenLinks-fractie waarderen de inzet van de regering om expertise te delen. Graag horen zij van de minister op een later moment of dit aanbod tot vruchtbare resultaten heeft geleid. Extra inzet op energie-efficiëntie kan veel CO₂-uitstoot voorkomen. Is de minister bereid om intensiever samen te werken op het gebied van energiebesparing?

Projecten van gezamenlijk belang

De Europese Raad heeft in haar conclusies van 21 maart opgeroepen tot snellere implementatie van relevante PCI's en een snelle inzet van CEF middelen, schrijft de minister. Aan wie is deze oproep gericht, vragen deze leden. Welke actie wordt voorgesteld om deze snellere implementatie te bewerkstelligen? Is de minister bereid zich in te zetten voor stevige afspraken om de PCI's snel uit te voeren?

Is de minister het met de leden van de GroenLinks-fractie eens dat verbeteringen in de energie-infrastructuur bijdragen aan een optimale benutting van schone energie in de EU? Is de minister het met deze leden eens dat verbetering van de energie-infrastructuur kan bijdragen aan importonafhankelijkheid en diversificatie van energiebronnen? Is de minister het met deze leden eens dat daarom verbetering van de energie-infrastructuur mede een zaak van publiek belang is?

Voor besparing van energie, vergroening van de energievoorziening en infrastructurele aanpassingen om leveringszekerheid te bieden vinden de leden dat de Europese Unie een leidende rol moet hebben, omdat afzonderlijke lidstaten niet snel genoeg afdoende vorderingen kunnen maken. Denkt de minister dat lidstaten voldoende vorderingen maken? Denkt hij dat Europese afspraken de vorderingen op dit gebied zouden kunnen versnellen?

II Antwoord / Reactie van de minister

III Volledige agenda

Geannoteerde agenda informele Energieraad 15 en 16 mei 2014

Brief regering d.d. 25-04-2014, minister van Economische Zaken, H.G.J. Kamp – Kamerstuk 21 501-33, nr. 474